

ARMTAG, n. 5. Tag med armarna.

ARMVECK, n. 5. Den inre vinkeln vid axel-leden, emellan bålen och öfverarmen.

ARMVINGADE, pl. (nat. hist.) Fjerde flocken af Daggdjurens klass.

AROM, aråm, m. 5. Flygtigt, kryddaktigt luktdande, från djur-, växt- och mineral kroppar utgående ämne, i växterna som oftast nära för- enadt med eteriska oljor; luktdämnet i blommor och kryddväxter.

AROMATISK, a. 2. Som innehåller arom (se föreg.), utmärker sig genom en stark och behaglig lukt. Kryddaktigt, Kryddlik. *A-t ämne. A. lukt. A. ört. växt.* — *Syn. Se Välluktande.*

AROMATISKT, adv. *Lukta a.*, hafva en stark och behaglig lukt.

ARPEGGIO, arpåddschå, adv. o. s. n. oböjl. (i musik) Utmärker det spelsätt, då ackordernas toner ej anslås på samma gång, utan hastigt efter hvarandra, nedifrån.

ARRACK, se *Arack*.

ARRANGERA, arangschëra, v. a. 1. Anordna, tillställa, ombestyrä. — *Arrangerande*, n. 4.

ARRANGEMENT, arangschëring, n. 5. Anordning; hvad som blifvit anordnad.

Anm. Man börjar äfven skriva *Arrangemang*.

ARRANGERING, arangschëring, f. 2. 1) Handlingen, då man arrangerar. — 2) Hvad som blifvit arrangeradt: anordning, tillställning. *Denna a. är icke lyckad.*

ARRENDATOR, arändatår, m. 3. Person, som genom kontrakt på viss tid och under vissa vilkor, samt emot bestämd afgift fått sig af äga- ren öfverläten nyttjanderätten till fast egendom, eller fiskvatten, ladugård o. s. v. Förpaktare.

ARRENDATORSKA, f. 1. 1) Hustru åt en arrendator. — 2) Qvinna, som sjelf arrenderar. Förpakterska.

ARRENDE, arånnde, n. 4. 1) Det rättsför- hållande, då en egendomsägare genom kontrakt på viss tid och under vissa vilkor, samt emot be- stämd afgift, öfverlätit till annan person nyttjan- derätten till någon sin egendom (jord, fiskevatten, ladugård, o. s. v.). — *Syn. Förpaktning. Lemna på a. A. af en kungsgård. Taga på a. Hafva på, under a.* — 2) Hvad arrendator genom kon- trakt utfäst sig att erlagga för egendomens nyt- tjande, vare sig i penningar eller in natura. *Ett högt a. Han ger så mycket i a. om året för hemmanet. Betala, leverera sitt a. — Ss. A- afgift, -boskap, -giftvare, -gods, -hem- man, -kontrakt, -penningar, -spann- mål, -summa, -tagare, -tid, -vilkor.*

ARRENDERA, v. a. 1. Genom kontrakt på viss tid och under vissa vilkor, samt emot bestämd afgift, innehafva nyttjanderätten till egendom (jord, fiskevatten, ladugård, o. s. v.). Förpakta. Brukas ej om gård i stad, utom då betydligare jordvidd medföljer. — *Arrenderande*, n. 4. o. *Ar- rendering*, f. 2.

ARREST, aråsst, m. 5. 1) Fängelse, häkte. *Sätta, sitta, gå i a.* — 2) Fängelsestraff. *Döma till a. Förkunna någon a. Lindrig, sträng, svår a. Mörk a.*, fängelse i mörkt rum. *A. på sina rum.* — *Ss. A-byggning, -rum.*

ARRESTANT, aråstånnt, m. 5. Person, som sitter i fängelse. Fånge (dock ej krigsfånge).

ARRESTANTRULLA, aråståntrulla, f. 1. Förteckning på arrestanderna i ett fängelse.

ARRESTERA, v. a. 1. Fångsla, häkta. *A. någon på blotta misstankar. Sitta a-d.* — *Arresterande*, n. 4. o. *Arrestering*, f. 2.

ARRESTERINGSORDER, aråstërings-årdr, m. 5. Af embetsmyndighet utfärdad befallning om någons fängstande. [Arresteringsordre.]

ARRIERGARDE, arårgårde, n. 4. Eftertrupp. [Arriëregarde.]

ARRIVERA, v. n. 1. Ankomma, anlända.

ARROGANS, arogånns, f. 5. Trotsighet, spotskhet.

ARROGANT, arogånnt, a. 1. Trotsig, spotsk.

ARRONDERA, arångdëra, v. a. 1. 1) Run- da, afrunda. (Fig.) *A. en period*, afrunda, d. v. s. gifva en period välljud för örat. — 2) (mål.) Gifva figurerna naturlig rundning och fyllighet. — 3) (ridk.) Dressera hästen till alla rörelser i rundel. — *A. sig*, v. r. (pol.) Utvidga sitt område så, att det bildar en fast, sammanhängande, afrundad massa af ländar.

ARROWMJÖL, årråmjöl, n. 5. Fint, väl- smakande, stärkande och lättsmält mjöl af vissa amerikanska och österländska rötter.

ARS, m. 2. sing. Bakände på människor. Brukas endast i sina sammansättningar och i det lägsta språket (med undantag af Arsprygel, se ne- danföre), t. ex.: *A-hål, A-klinkor*, m. fl.

ARSENAL, arsenål, m. 5. 1) Förvaringsställe för vapen och ammunition. Tyghus. — 2) (sär- skilt i Sverige) Förvaringsställe för fanor, rust- ningar och vapen af alla slag, hvilka antingen ta- gits ifrån rikets fiender och förvaras som seger- tecken, eller tillhört ryktbara personer.

ARSENIK, arseni'k, m. 3. sing. Giftig metall, i brottet ljukt blygrå, kristallinisk och glänsande, skör och lätt att pulverisera, samt gifvande från sig, innan den smältes, en hvitlösligt luktdande, giftig rök. *Hvit a. (rättgift, mercurium)*, arsenikmetall i förening med syre. — *Ss. A-artad, -malm*, m. fl.

ARSENIKALISK, a. 2. (kem.) Som håller ar- senik.

ARSENIKBLOMMA, f. 1. (mineral.) Arsenik, förenad med syre, och anskjuten lik blommor.

ARSENIKBUNDEN, arseni'k --, a. 2. (kem.) Förenad med arsenik.

ARSENIKHALTIG, arseni'k --, a. 2. (kem.) Som håller arsenik.

ARSENIKKIS, arseni'ktji's, m. 5. (mineral.) Förening af arsenik med jern, oftast tillsamman med koboltmalm. Får namn af Blekkis, då den tillika håller svafvel. Kallas äfven Misspickel, Hvitkis.

ARSPRYGEL, årrsprygl, n. 5. Straff för krigsfolk, bestående i slag af hasselkäppar på för- brytarens bakända.

ART, m. 5. 1) Afdelning af ett slägte, inne- fattande alla de enskilda väsenden eller ting, som genom vissa gemensamma kännetecken skilja sig ifrån alla andra till samma slägte hörande. *Elgen, renen och rådjuret utgöra arter af hjortsläg- tet.* (Fig.) *A-en sitter i honom*, han brås på släkten. — 2) Beskaffenhet, egenskap, natur. *Det är valtnets a. att öfverallt sätta sig i jern- höjd. Det har den a-en med sig. Han är af den a-en, att han aldrig vill göra något.* — 3) Sätt, vis, sed, bruk. *Att krusa och bocka, det är icke hans a. Han går alltid med händerna i fickorna; det är så hans a.* — 4) Drift, fram- färd, framgång. *Han har ingen a. uti sig, det är ingen a. med honom. Det har ingen a. för honom*, han har ingen drift; afv. det vill ej lyckas för honom. *Det har ingen a. med sig*, det du- ger icke, har ingen framgång. — *Ss. Artbe- nämning, -namn.*